

בית המשפט המחוזי בירושלים

תפ"ע 50596-07-22

לפני **כבוד השופט אלעזר נחלון**

בעניין: **המאשימה** מדינת ישראל

נגד

פלונית

הנאשמת

בשם המאשימה: עו"ד דקלה לוי דמרי; עו"ד אילן אקוקה

בשם הנאשמת: עו"ד ברוריה פריד

גזר דין- נוסח מותר לפרסום

א. כללי

1. הנאשמת הורשעה בדין, על פי הודאתה שניתנה במסגרת הסדר טיעון, אשר כלל הסכמה על טווח ענישה מוסכם. הגיעה העת לגזור את עונשה.

ב. המעשים שבוצעה הנאשמת והעבירות שבהן הורשעה

2. ביום 6.10.22 הורשעה הנאשמת, על פי הודאתה, בחמש עבירות של התעללות בקטין על ידי אחראי, לפי סעיף 368 סיפא לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין); בעבירה של תקיפה, לפי סעיף 379 לחוק העונשין; ובעבירות רבות של תקיפת קטין על ידי אחראי, לפי סעיף 382(ב)(2) לאותו חוק.

3. כתב האישום המתוקן, שבעובדותיו הודתה הנאשמת, כולל שמונה אישומים, המתארים מסכת התעללות נמשכת מצדה כלפי XX ילדיה, החל משנת 2005. כתב האישום כולל אישומים ספציפיים, המתייחסים למעשים כלפי שבעה מן הילדים, לרבות מעשי אלימות, וכן אישום כללי המתייחס למעשי התעללות שבוצעו כלפי כלל הילדים.

על פי האישום הראשון, במועדים שונים ועד לשנת 2010 הכתה הנאשמת את בתה הקטינה X, ילידת XXXX, כמעט מדי יום. בין היתר הנאשמת סטרה לקטינה, משכה בשערותיה בחוזקה,

בית המשפט המחוזי בירושלים

תפ"ע 50596-07-22

צבטה אותה ושברה מקלות על גופה. כמו כן, דרשה הנאשמת מן הקטינה לשאת במטלות הבית "באופן שאינו תואם את גילה ובמשך שעות ארוכות". בנוסף, באחת הפעמים רדפה הנאשמת אחרי הקטינה כשהיא אווזת סכין, עד להתערבות האב שלקח אותו ממנה. בגין מעשים אלה הורשעה הנאשמת בעבירה של התעללות בקטין על ידי אחראי.

על פי האישום השני, במועדים רבים עד לשנת 2018 הכתה הנאשמת את בנה הקטין X, יליד XXXX, ובין היתר הכתה אותו באגרופיה, צבטה אותו וסטרה לו. במספר מועדים אף שפכה הנאשמת רוטב על חולצות שאותן גיהץ לעצמו. כמו כן בשנת 2020, בעקבות מריבה בין הקטין לבין אחד מאחיו, הפכה הנאשמת סיר חמין שבישל הקטין והכתה אותו בחוזקה בכף הישול. בגין מעשים אלה הורשעה הנאשמת בעבירות של התעללות בקטין על ידי אחראי ובתקיפה.

על פי האישום השלישי, במועדים רבים עד לשנת 2020 הכתה הנאשמת את בתה הקטינה XX, ילידת XXXX, כמעט מדי יום. זאת באמצעות מכות ידיים, אגרופים, מקל ונעליים, וכן סטירות וצביטות. באחת הפעמים הכתה הנאשמת את הקטינה בפניה ומשקפיה נשברו. כמו כן בשנת 2020, בעקבות כעסה של הנאשמת על מעברה של הקטינה להתגורר עם אביה (שהוא והנאשמת נפרדו), הכתה הנאשמת את הקטינה בפניה. הנאשמת גם דרשה מן הקטינה לשאת מגיל צעיר במטלות הבית "באופן שאינו תואם את גילה": הקטינה נדרשה לארגן את אחיה הצעירים בבוקר, וכך איחרה ללימודיה שלה; וכן היא נדרשה לשוב מיד לאחר סיום לימודיה ולבצע את מטלות הבית "משעות הצהריים ועד לשעות הלילה המאוחרות". בגין מעשים אלה הורשעה הנאשמת בעבירה של התעללות בקטין על ידי אחראי.

על פי האישום הרביעי, במועדים רבים עד לשנת 2020, הכתה הנאשמת את בנה הקטין XX, יליד XXXX, בכך שסטרה לו, צבטה אותו והכתה אותו באמצעות נעל ומקל. בשנת 2020, בעקבות כעסה על הקטין ששוחח עם חברו בניגוד לדעתה, צבטה אותו הנאשמת וצעקה עליו "שהוא ילך לגיהנום". כמו כן באותה שנה סטרה הנאשמת לקטין פעמיים, משום שלקח אוכל מבלי שביצע מטלות בית. בגין מעשים אלה הורשעה הנאשמת בעבירות רבות של התעללות בקטין על ידי אחראי.

על פי האישום החמישי, במועדים רבים עד לשנת 2020 הכתה הנאשמת את בנה הקטין XX, יליד XXXX, ובין היתר סטרה לו וצבטה אותו. באחת הפעמים הכתה הנאשמת את הקטין במקל מטאטא, ובפעם אחרת צבטה אותו בזרועו, גררה אותו מחדרו לסלון, שם אחזה בצווארו

בית המשפט המחוזי בירושלים

תפ"ע 50596-07-22

וחנקה אותו. הבן X, שבעניינו עוסק כאמור האישום השני, דרש מן הנאשמת שתחדול ממעשיה, ואז היא השליכה לעברו צלחת זכוכית מלאה בתבשיל חם ואיימה כי "תביא סכין". בגין מעשים אלה הורשעה הנאשמת בעבירה של התעללות בקטין על ידי אחראי.

על פי האישום השישי, במועדים רבים בשנים 2010-2020 הכתה הנאשמת את בנה הקטין XX, יליד XXXX. באחת הפעמים צבטה הנאשמת את ידו של הקטין והותירה עליה סימנים. בגין מעשים אלה הורשעה הנאשמת בעבירות רבות של תקיפת קטין על ידי אחראי.

על פי האישום השביעי, במהלך חודש פברואר 2020 או בסמוך לכך, חפצה הנאשמת שבנה הקטין XX, יליד XXXX, ילך עמה לבית הכנסת, ומשזה סירב משכה בחוזקה רבה בזרועו. בגין כך הורשעה הנאשמת בעבירה של תקיפת קטין על ידי אחראי.

על פי האישום השמיני, במועדים רבים סילקה הנאשמת את כלל ילדיה מן הבית למשך שעות ארוכות כדי שתוכל לשוחח עם רבה, ובמועדים רבים מנעה מהם לאכול כל עוד לא ביצעו את מטלות הבית. בגין מעשים אלה הורשעה הנאשמת בעבירה של התעללות בקטין על ידי אחראי.

ג. הסדר הטיעון וההליך לעניין העונש

4. במסגרת הסדר הטיעון הוסכם כי הנאשמת לא תעתור לביטול הרשעתה, וכי הצדדים יהיו חופשיים בטיעוניהם לעניין העונש. עם זאת הוסכם כי הנאשמת תופנה לשירות המבחן לשם עריכת תסקיר בעניינה, וכי אם תעמוד בתנאים שונים, יעתרו הצדדים במשותף להשתת עונש מאסר שירוצה בדרך של עבודות שירות, תוך שכל צד יוכל לטעון לגבי משכו. התנאים שבהם היה על הנאשמת לעמוד הם השתתפות בהליך טיפולי ארוך טווח באמצעות שירות המבחן ושירותי הרווחה; קבלת אחריות מלאה על מעשיה; וכן התנצלות בפני ילדיה.

5. בהתאם להסדר, הופנתה הנאשמת לשירות המבחן, והוגשו בעניינה מספר תסקירים (תסקירים מיום 8.1.23, 8.5.23, 28.9.23, וכן 31.3.24). יצוין כי בעקבות התסקיר מיום 8.5.23 טענה המאשימה שהתהליך הטיפולי מוצה ושיש להשלים את הליך גזירת דינה של הנאשמת, אולם החלטתי ליתן לנאשמת הזדמנות נוספת למיצוי התהליך, תוך שהבהרתי לה את חשיבותו (החלטה מיום 18.5.23). כמו כן יצוין כי בעקבות התסקיר מיום 28.9.23, אשר בין היתר המליץ על הטלת עונש של שירות לתועלת הציבור, הוריתי על הגשת תסקיר נוסף, שאמור היה להתייחס לעניינים

בית המשפט המחוזי בירושלים

תפ"ע 50596-07-22

שונים, לרבות האפשרות שההסדר בין הצדדים יכובד ויכלול עונש של מאסר שניתן יהיה לרצותו בדרך של עבודות שירות (החלטה מיום 9.11.23). תסקיר כזה אכן הוגש.

6. לצד התסקירים בעניינה של הנאשמת, הוגשו לבקשת המאשימה תסקירים בעניינם של חלק מנפגעי העבירות: תסקירים בעניינם של X ושל XX (שכן שניים מארבעת ילדיה של הנאשמת שהם בגירים כיום הודיעו כי אינם מעוניינים שיוגש אודותיהם תסקיר, ושניים נוספים לא שיתפו פעולה עם שירות המבחן), וכן תסקיר בעניינם של שניים מן הילדים שעודם קטינים, שאינם במשמורתה של הנאשמת.

7. לאחר מכן הגישו הצדדים עיקרי טיעון בכתב.

8. במסגרת הדיון נשמעו עדויות לעניין העונש: העידו בניה של הנאשמת X, XX ו-XX; העובדת הסוציאלית שמטפלת בה; ומי שמעסיקה את הנאשמת בעבודות משק בית. כמו כן השמיעו הצדדים את טענותיהם לעניין העונש, והנאשמת נשאה דברים.

ד. הראיות לעניין העונש

9. בעניינה של הנאשמת הוגשו כאמור מספר תסקירים מטעם שירות המבחן. במסגרת התסקירים עמד שירות המבחן על כך שהנאשמת היא כבת XX, בוגרת XX שנות לימוד העובדת בעבודות משק בית. לדברי הנאשמת, הוריה סיפקו את צרכיה השונים, אולם לעיתים היא סבלה מאלימות. כמו כן בהיותה תלמידת בית ספר היא עברה פגיעה מינית אך לא שיתפה אחרים. בגיל XX נישאה הנאשמת לבן זוגה לאחר שידוך. השניים התגוררו תחילה ב-XXXX XXXXX, ובהמשך החלו לנהל אורח חיים חרדי ועברו ל-XXXXXXX. הנאשמת תיארה את בן זוגה כבעל עמדות קיצוניות ונוקשות, והתייחסה למתח שנוצר ביניהם בשל פערים בחינוך הילדים ובשל רצונו להרחיב את משפחתם, שאף הגיע לידי אלימות מילולית ורגשית. כמו כן עלה מדבריה כי המצב הכלכלי של המשפחה היה מורכב. בני הזוג התגרשו בשנת XXXX, תוך שההליכים כללו הטחת האשמות הדדיות ומאבקים מתמשכים. לאחר הגירושין עברו חלק מן הילדים להתגורר עם האב, ובמשמורת הנאשמת נותרו ארבעת הילדים הצעירים.

שירות המבחן התרשם כי הנאשמת היא בעלת דימוי עצמי נמוך, הסובלת מחסכים רגשיים, ובעלת נטייה להתנהלות אימפולסיבית ואלימה, כאשר האלימות שחוותה בילדותה וכן האירוע

בית המשפט המחוזי בירושלים

תפ"ע 50596-07-22

הטראומתי שעברה השפיעו עליה. היותה של הנאשמת עסוקה בהריונות ובטיפול בילדים, לצד הקשיים במערכת הזוגית, הגבירו את העומס הרגשי שבו היא הייתה נתונה, ערערו את מסוגלותה ההורית ואת דימויה העצמי, ותרמו למעשים שביצעה.

התסקירים לימדו על תהליך טיפולי משמעותי שעברה הנאשמת. בתחילת הדרך ציין שירות המבחן כי הנאשמת גילתה הבנה ראשונית לבעייתיות של התנהלותה, כי אין אינדיקציות לביצוע מעשים אלימים נוספים, וכי היא מקבלת הדרכה הורית מזה זמן ממושך, ועל כן המליץ על בחינת האפשרויות הטיפוליות בעניינה (תסקיר מיום 8.1.23). בתסקיר נוסף צוין כי הנאשמת לא נמצאה מתאימה לטיפול במסגרת קבוצה, בשל אי לקיחת אחריות מספקת מצידה, אולם היא המשיכה לעבור הדרכה הורית, החלה להעמיק יותר בטיפול זה, ואף החלה בטיפול שאליו הופנתה על ידי גופי הרווחה. על כן הומלץ על מתן הזדמנות נוספת למיצוע האפשרויות הטיפוליות (תסקיר מיום 8.5.23). בתסקיר שלישי צוין כי הנאשמת שיתפה פעולה עם התהליך הטיפולי הנוסף שבו החלה, והרושם היה כי היא עושה מאמץ להבין את הרקע להתנהלותה, לרכוש כלי התמודדות אחרים ולשנות את דפוסייה. שירות המבחן ציין כי הנאשמת מצטערת על התנהלותה בעבר כלפי ילדיה, והתרשם כי היא מתאמצת לשפר את תפקודה ההורי ולהפסיק את המאבקים בינה לבין גרושה. שירות המבחן אף עמד על כך שארבעה מילדיה הקטינים של הנאשמת מצויים במשמורתה ואחד מהם סובל מנכות וזקוק למעקב ולטיפול, ופרנסתם מוטלת עליה לבדה. כמו כן צוין כי אין כל אינדיקציה להמשך האלימות מצד הנאשמת, וכי ההליך המשפטי הוא בעל אפקט מרתיע כלפיה. במכלול המליץ שירות המבחן להטיל על הנאשמת שירות לתועלת הציבור בהיקף נרחב, וכן צו מבחן, מאסר על תנאי והתחייבות כספית (תסקיר מיום 28.9.23).

בתסקיר הרביעי, שהוגש כאמור כדי לעמוד על מצבה העדכני של הנאשמת ולהבהיר עניינים שונים, צוין כי הנאשמת מוסיפה להתמיד בתהליך הטיפולי, ולדברי המטפלת מגלה רצינות, אחריות ומסירות. הנאשמת משתפת פעולה בתהליך באופן כן וחשוף, מתבוננת בעולמה הפנימי, ומנסה לשנות את דפוסי ההתנהלות שעומדים ביסוד המעשים שביצעה. המטפלת התרשמה כי הנאשמת עורכת שינוי משמעותי ומעמיק, וכי כיום היא מובלת על ידי הרצון לשמש אם מיטיבה לילדיה מתוך חיבור לרגשותיה. עוד צוין בתסקיר כי גורמי הרווחה דיווחו על הפסקת התלונות ההדדיות של הנאשמת ושל גרושה, באופן המלמד על רגיעה והתייצבות. שירות המבחן עצמו התרשם כי הנאשמת עברה תהליך משמעותי, קיבלה אחריות על התנהלותה והפנימה את חומרתה. הנאשמת אף ציינה כי כיום היא מתנהלת באופן אחר, והביעה צער על כך שילדיה הגדולים יותר לא זכו לכך

בית המשפט המחוזי בירושלים

תפ"ע 50596-07-22

ותקווה לאיחוי הקשר עמם. הנאשמת גם הביעה חשש מכך שענישה במאסר שירוצה בדרך של עבודות שירות תדרוש ממנה להיעדר מביתה בזמנים שבהם עליה לסייע לילדיה, בייחוד לבן הסובל מ-XXXX XXXXXXXX, וכן תפגע משמעותית באפשרותה להוסיף ולעבוד במשק בית לשם פרנסת המשפחה. שירות המבחן שב על המלצתו הנזכרת לעיל לגבי ענישת הנאשמת (תסקיר מיום 31.3.24).

10. כפי שכבר צוין, הוגשו גם תסקירים בעניינם של אילו מנפגעי עבירה. על מנת שלא לפגוע בפרטיות הנפגעים, יובא האמור בתסקירים אלה בתמצית שבתמצית: תחילה התסקיר בעניינם של X ושל XX שהם כיום בגירים; ובהמשך התסקיר בעניינם של הקטינים XX ו-XX. יוער מעתה כי תיאורי הנפגעים את מערכת היחסים בתוך הבית מציירים תמונה שונה מזו שעלתה מן התסקיר בעניין הנאשמת.

הן X והן XX אפיינו את מערכת היחסים בין הנאשמת לבין אביהם כרווית מתחים, אך מתיאורי שניהם עלה במובהק כי הם תפסו את האב כצד החלש במערכת, וכי גם כלפיו פעלה הנאשמת באלימות. צוין כי השניים חווים את הנאשמת כמי שבמקום להגן עליהם עשתה שימוש בכוחה ובמעמדה כדי לפגוע בהם. זאת תוך הפעלת אלימות, יצירת "אווירה של טרור" ו"אימה", והפגנת "מוטיבים אכזריים". עוצמת הפגיעה והתמשכותה; העובדה שהיא נגרמה על ידי מי שאמורה הייתה להיות דווקא המשענת הבסיסית עבורם; לצד העדר מעורבות וסיוע מצד מבוגרים אחרים (אב, שכנים, אנשי חינוך), יצרו אצל X ואצל X תחושה של בדידות עמוקה ושל חוסר נראות, והביאו לנזקים קשים במישורים שונים. כך, בין היתר, תפקודם היומיומי של השניים נפגע, כל אחד בדרכו, בשל המשאבים הנפשיים שהיה עליהם להקדיש להתמודדות עם התנהלות הנאשמת ולהסתרת מצב הדברים מן הסביבה; הם נפגעו בשל הצורך לתפקד כאחראים על אחיהם הצעירים ולהגן עליהם מפני האם, באופן שלא תאם את גילם; גם כיום הם מתנהלים בחוויה של דריכות, חרדה, ועצב, וחשים פחד עמוק מפני הנאשמת, אשר נתפסה כמי שלא ניתן לצפות את תגובותיה המתפרצות; הם מצויים במצב פוסט טראומתי, על כלל השלכותיו; והאמון שלהם בעצמם ובאחרים נפגע. הן X והן XX הביעו חשש מכך שהוטבעו בהם דפוסי התנהלות הנאשמת ואביהם כבני זוג וכהורים עתידיים, ותיארו השלכות נוספות שמהן סובל כל אחד מהם. יצוין כי XX אינה בקשר עם הנאשמת, ואילו X מצוי עמה בקשר רופף אך אינו סבור כי היחסים הם בני איחוי. שניהם גם הביעו

בית המשפט המחוזי בירושלים

תפ"ע 50596-07-22

חשש כבד לאחיהם הצעירים המתגוררים עם הנאשמת. עם זאת צוין כי הן X והן XX עושים מאמצים מעוררי הערכה לשקם את עצמם מתוך הקושי, ונראה כי הם בדרך הנכונה, כמפורט בתסקיר.

נוכח הפגיעות הקשות של הנאשמת ב-X וב-XX, הסבל שנגרם להם והצורך שלהם במשאבים כדי לשקם את חייהם, המליץ שירות המבחן לפסוק להם פיצוי כספי משמעותי. צוין גם כי יהיה בכך כדי לשקף הכרה בפגיעה בהם מצד בית המשפט ומצד הנאשמת.

11. גם בתסקיר בעניינם של הנפגעים הקטינים עמדו עורכות התסקיר על המחירים הכבדים של התנהלותה הנמשכת של הנאשמת כלפי ילדיה. בנוגע ל-XX צוין כי הוא תיאר חיים של סבל, רדיפה ופחד מתמיד, וכי בסמוך ליציאתו מן הבית המשותף היה נראה כבוי ושקט עד כדי חשש לליקויי תקשורת. גם כיום מעדיף XX מגורים מחוץ לבית, באופן המשקף את תחושתו כי הבית אינו מקום בטוח ומיטיב עבורו, חרף תיאורו את אביו כדמות הורית חיובית. XX ביקש להשית על הנאשמת עונש חמור; להפקיע את האפטרופסות שלה עליו; וכן לפסוק לטובתו פיצוי בשל ההשלכות של מעשי הנאשמת. בנוגע ל-XX צוין כי הוא תיאר את חייו עם הנאשמת כחיים בפחד תמידי הרווים בסבל. הרושם היה שXX אינו מביע עמדה, דעה רצון או רגש ביחס לכל עניין שהוא, שכן כדי לשרוד הוא "נעלם ונאלם". מצב זה מוביל אותו לבדידות עמוקה, אינו מאפשר עיבוד של הפגיעות, ועלול להיות בעל השלכות רחבות יותר. כמו X ו-XX, גם עורכות התסקיר ובני משפחה נוספים שעמם שוחחו הביעו חשש לשלומם של יתר הקטינים המתגוררים עם הנאשמת, בשל חשיפתם הנמשכת לטראומה והשלכותיה הקשות והבלתי הפיכות, כמפורט שם.

12. שלושה מילדיה של הנאשמת העידו כאמור לעניין העונש.

הבן הגדול X, יליד XXXX, סיפר כי הנאשמת השקיעה רבות בילדיה, וכי תהליכי הגירושין גרמו למתח משמעותי שבו היו מעורבים גם הילדים, אשר לא אחת נאלצו להגן על הוריהם באופן פיסי זה מפני זה. עם זאת X הדגיש כי לשיטתו "לא היו דברים ברף הפלילי", וציין כי בכל מקרה כיום המצב שונה, והוא אינו חושש להותיר את ילדיו הרכים עם כל אחד מהוריו. X אף הביע חשש מכך שעונש שיוטל על הנאשמת יפגע בסופו של דבר באחיו הצעירים.

בית המשפט המחוזי בירושלים

תפ"ע 50596-07-22

הבן XX, יליד XXXX, העיד גם הוא כי הנאשמת השקיעה רבות בילדיה על מנת לדאוג לצרכיהם החומריים, וכי הגירושין הם אלה ש"הפכו את הבית", עד שהוא החליט לעבור ולהתגורר במשפחת אומנה. XX גם טען כי חלק מן הדברים שמסרו מי מאחיו נבעו מרצון לקבל פיצוי כספי, על רקע המחסור שחוו כל ימי חייהם. בסוף עדותו ביקש XX שכל עונש שיוטל על אמו יאפשר לה להמשיך ולהיות קרובה לילדיה הצעירים.

הבן XX, קטין יליד 2007, שבעניינו הוגש כאמור תסקיר נפגע עבירה, העיד כי למיטב שיפוטו הנאשמת עברה שינוי משמעותי, וכי במפגש שהיה לו השבוע עם אחיו הצעירים הוא התרשם שהם "שמחים, לא כמו בעבר". גם XX הביע חשש מכך שעונש של עבודות שירות שיוטל על הנאשמת יפגע בסופו של יום באחיו.

13. מטעם הנאשמת העידה גם העובדת הסוציאלית המטפלת בה. המטפלת תיארה תהליך טיפולי הנמשך קרוב לשנה, מדי שבוע, כאשר הנאשמת מקפידה להגיע למפגשים ונושאת בעלויותיהם. המטפלת תיארה את ההתקדמות שעברה הנאשמת, את החרטה העמוקה על מעשיה בעבר, ואת מאמציה לשנות את התנהלותה באופן מעמיק.

14. כמו כן העידה מי שמעסיקה את הנאשמת בעבודות משק בית מזה כשלוש שנים. עדה זו סיפרה על מסירותה הרבה של הנאשמת לעבודתה, יסודיותה, יושרה והסתפקותה במועט. כמו כן סיפרה העדה על התרשמותה בנוגע למסירותה הרבה של הנאשמת לילדיה, הקודמים מבחינתה לכל דבר אחר.

15. הנאשמת גם הגישה מכתב שכתבה לילדיה (מוצג נ/1). במכתב מרגש זה פנתה הנאשמת אל הילדים, הביעה צער וכאב על התנהלותה בעבר, סיפרה על התהליך הטיפולי והאישי שהיא עוברת וביקשה את סליחתם. הנאשמת גם פנתה לכל אחד מילדיה שאינם במשמורתה, התנצלה בפניו והביעה תקווה לתיקון של הקשר. את דבריה סיימה הנאשמת כך:

אני בונה בימים אלו אמא חזקה ובנויה יותר. מקווה לחבק את כולכם
בקרוב
לתמיד
אמא האוהבת

בית המשפט המחוזי בירושלים

תפ"ע 50596-07-22

לצד המכתב הוגשו גם תכתובות ווטסאפ, שבהן תגובות נרגשות של מי מילדי הנאשמת לדברים.

ה. טענות הצדדים לעניין העונש

16. אין מחלוקת בין הצדדים כי הנאשמת עמדה בתנאי ההסדר, ועל כן יש להטיל עליה עונש מאסר שירוצה בדרך של עבודות שירות. המחלוקת היא לגבי משך עונש המאסר וכן לגבי הטלת פיצוי וגובהו.

17. המאשימה מדגישה את חומרת מעשי הנאשמת, התמשכותם על פני שנים (ולא רק כחלק מתהליך הגירושין), והנזקים שנגרמו, ועל כן טוענת כי מתחם העונש ההולם אמור להתחיל מ"שנות מאסר". עם זאת המאשימה מציינת כי הגיעה להסדר על מנת שלא להידרש להעדת הקטינים ועל מנת לא לפגוע בקטינים שבמשמורת הנאשמת, וכי במצב שנוצר יש לכבד את ההסדר. צוין גם כי תסקיר שירות המבחן מלמד על הצדקה לחרוג מן המתחם מטעמי שיקום. באיזון בין השיקולים השונים עותרת המאשימה להשית על הנאשמת עונש של 9 חודשי מאסר בפועל שניתן יהיה לרצותם בדרך של עבודות שירות, מאסר על תנאי ארוך ופיצוי משמעותי. לטעמה של המאשימה, הקלה נוספת מעבר לרף זה אינה מאזנת נכונה בין השיקולים הצריכים לעניין.

18. באת כוח הנאשמת מצדה טענה כי יש לגזור על הנאשמת עונש של חודש מאסר אחד שירוצה בדרך של עבודות שירות. צוין כי חלק מן המעשים התרחשו לפני כעשרים שנה, ובכל מקרה הם הסתיימו לפני כארבע שנים; כי הרקע להם הוא גם קשר זוגי פוגעני ואלים; כי הנאשמת נטולת עבר פלילי, שקיבלה על עצמה אחריות וחסכה זמן שיפוטי וכן את הצורך בהעדת הנפגעים; וכי הנאשמת עברה תהליך טיפולי ושיקומי משמעותי, ובמסגרתו היא מנסה לשקם את הקשר עם כלל ילדיה. כמו כן פורטו נסיבותיה הקשות של הנאשמת לעת הזו, והצורך שלה לטפל בילדיה שבמשמורתה כמפרנסת יחידה, ובהם גם ילד הסובל מנכות. צוינה גם המלצת שירות המבחן להסתפק בעונש של שירות לתועלת הציבור, אולם נוכח הסכמת הצדדים במסגרת הסדר הטיעון העתירה היא להטיל עונש של מאסר שירוצה בדרך של עבודות שירות ברף התחתון וכן צו מבחן והתחייבות כספית. בנוגע לפיצוי נטען כי יש ליתן משקל ממשי למצבה הכלכלי של הנאשמת ולצורך שלה לפרנס את ילדיה, אולם בסופו של דבר הותירה באת כוח הנאשמת עניין זה לשיקול דעת בית המשפט.

בית המשפט המחוזי בירושלים

תפ"ע 50596-07-22

19. הנאשמת עצמה הסבירה בדבריה כי הרקע לביצוע המעשים היה הדרך שבה חונכה וכן קשר הנישואין הפוגעני שבו הייתה נתונה. הנאשמת הדגישה כי לכל אורך השנים היא דאגה לילדיה, גם לאלה שהלכו בדרך אחרת משלה. כמו כן התייחסה הנאשמת למצבה הכלכלי המורכב לעת הזו, ולכך שהיא אינה בוחלת בעבודה קשה כדי לפרנס את ילדיה בכבוד. הנאשמת ציינה כי כל עונש שיוטל עליה יפגע בסופו של יום בילדים שבמשמורתה, וביקשה לנהוג בה "לפנים משורת הדין".

20. יצוין כי בינתיים נתקבלה חוות דעת מטעם הממונה על עבודות השירות, אשר לפיה הנאשמת מתאימה לעבודות כאמור.

1. דיון והכרעה

ו(1) גזירת הדין במסגרת הסדר טיעון הכולל הסכמה עונשית - כללי

21. כבר נקבע כי בבואו של בית המשפט לגזור את דינו של נאשם במסגרת הסדר טיעון הכולל ענישה קונקרטית מוסכמת או טווח ענישה מוסכם, עליו "לקבוע אם התקיים האיזון הראוי בין אינטרס הציבור לטובת ההנאה שניתנה לנאשם" (ע"פ 1958/98 פלוני נ' מדינת ישראל, פ"ד נז(1) 577, 609 (2002), להלן: עניין פלוני). במסגרת בחינת טובת ההנאה לנאשם יש לבחון "מהי מידת ההקלה שניתנה לו עקב הסדר הטיעון", וזאת על רקע השאלה "מה היה העונש הראוי לנאשם אלמלא הסדר הטיעון", כמו גם על רקע סיכויי הרשעתו ללא ההסדר (שם; ע"פ 3068/10 פלונית נ' מדינת ישראל, פסקאות 39-44 (1.11.2010), להלן: עניין פלונית; ע"פ 2021/17 מצגר נ' מדינת ישראל, פסקאות 12-13 (30.4.2017), להלן: עניין מצגר). במסגרת אינטרס הציבור יש לבחון מכלול של שיקולים, ובין היתר את התועלת שבהתייחסות ניהול הליך משפטי מלא, הן מבחינת משאבי התביעה ובית המשפט והן מבחינת החיסכון בעדויות נפגעי עבירה וכדומה; את החשיבות שבהרשעת הנאשם הקונקרטי ללא סיכון שיזוכה (נוכח ההנחה שהודאתו היא הודאת אמת); את החשיבות שבקבלת אחריות הנאשם על מעשיו; ועוד.

22. עם זאת, במקביל לבחינה הנזכרת, כך נקבע, יש ליתן משקל מרכזי לעצם קיומו של הסדר הטיעון, נוכח הסתמכותו של הנאשם הקונקרטי על ההסדר ונוכח האינטרס הציבורי שבהמשך עריכתם של הסדרי טיעון (עניין פלוני, שם; עניין פלונית, שם; עניין מצגר, שם). לפיכך, ככלל יש לכבד הסדרי טיעון שערכה התביעה, ולחרוג מהם רק אם "נוצר יחס בלתי הולם בין ההקלה הניתנת

בית המשפט המחוזי בירושלים

תפ"ע 50596-07-22

לנאשם לבין אינטרס הציבור" (עניין פלוני, 610). בהתאם, כך נקבע, "לא בנקל ידחה בית המשפט הסדר טיעון שמובא לאישורו" (עניין מצגר, פסקה 11).

23. על רקע האמור, אפנה לבחון את ההסדר שכאן.

ו(2) ההקלה שניתנה לנאשמת במסגרת ההסדר

24. על מנת לבחון את מידת ההקלה, יש להעריך מה היה העונש המתאים לנאשמת אילולא הסדר הטיעון (יחד עם סיכויי הרשעתה), וזאת בראי הוראות הבניית שיקול הדעת השיפוטי בענישה הכלולות בחוק העונשין לאחר תיקון 113 (ראו ע"פ 921/17 אבו זעילה נ' מדינת ישראל, פסקה 16 (28.5.2017); ע"פ 1548/18 גיא נ' מדינת ישראל, פסקה 19 (28.11.2018); עניין מצגר, פסקאות 15-16). הוראות אלה קובעות כי תחילה יש לקבוע את מתחם העונש ההולם למעשים, על רקע הערכים החברתיים שנפגעו מביצוע העבירות, מידת הפגיעה בהם, נסיבות הקשורות בביצוע העבירות, ומדיניות הענישה הנהוגה. לאחר מכן יש לקבוע את העונש המתאים, על יסוד נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות (ראו סעיפים 40א-40יד לחוק העונשין).

25. אשר למתחם העונש ההולם, ומבלי לקבוע מסמרות בנוגע אליו,¹ בצדק ציינה המאשימה כי הוא אמור לכלול עונש מאסר בפועל לתקופה לא מבוטלת.

הערכים החברתיים שבהם פגעו מעשי הנאשמת הם שלמות גופם של הקטינים, שלומם הנפשי, האוטונומיה שלהם על גופם, תחושת הביטחון שלהם בכלל, ובביתם בפרט, וכבודם (ראו והשוו לע"פ 2309/22 קודריאבצב נ' מדינת ישראל, פסקה 7 (7.8.2022) וכן לרע"פ 3719/21 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 7 (7.6.2021)). מידת הפגיעה בערכים אינה מבוטלת, וזאת על רקע מהות המעשים, תדירותם והתמשכותם, מספר הנפגעים, עוצמת הנזק הנפשי שנגרמה להם, כעולה גם מתסקירי נפגעי העבירה, וכן יתר נסיבות ביצוע העבירות.

מבחינת נסיבות הקשורות בביצוע העבירות (סעיף 40טא) לחוק העונשין) הרי שמעשי הנאשמת אמנם לא תוכננו מראש, אך מנגד לא ניתן לומר כי מדובר במעשים ספונטניים לחלוטין, נוכח החזרתיות שלהם שלמעשה הביאה לכך שהם היו כמעט צפויים. הנאשמת ביצעה את המעשים

¹ להעדר הצורך לקבוע מתחם קונקרטי במקרים שבהם ברור כי יש לכבד את ההסדר, השוו לע"פ 2454/18 שיינברג נ' מדינת ישראל, פסקה 19 (2.12.18) ולע"פ 2014/20 אנקרי נ' מדינת ישראל, פסקה 19 (19.1.21).

בית המשפט המחוזי בירושלים

תפ"ע 50596-07-22

לבדה וללא כל השפעה של אחר, הגם שהראיות לעניין העונש תומכות בטענתה כי מערכת הלחצים הכוללת בתוך המשפחה תרמה להם. הנזק שנגרם לחלק מן הנפגעים תואר בתסקירי נפגעי העבירה שהובאו לעיל, ויש להניח שנזקים דומים נגרמו גם לאלו מן הנפגעים שהחליטו לא לשתף פעולה עם שירות המבחן. אלה גם הנזקים שהיו צפויים בשל מעשי הנאשמת. המניעים למעשיה של הנאשמת נעוצים בדפוסי אישיותה, כעולה מן התסקירים בעניינה, אולם הרושם היה כי הנאשמת דאגה לילדיה ורצתה בטובתם, בדרכה.

גם מבחינת מדיניות הענישה הנהוגה, הרי שהעונש המרבי על עבירת התעללות בקטין על ידי אחראי הוא 9 שנות מאסר; העונש המרבי על עבירת תקיפת קטין על ידי אחראי הוא 4 שנות מאסר; והעונש על עבירת תקיפת סתם הוא 2 שנות מאסר. בית המשפט העליון עמד על החומרה הגלומה באלימות הננקטת כלפי בני משפחה ועל הצורך בענישה מחמירה בעניינה (ראו למשל ע"פ 2722/23 מדינת ישראל נ' פלוני, פסקה 11 (9.5.2023); רע"פ 538/21 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 7 (4.2.2021)).

26. מתחם העונש ההולם למעשי הנאשמת עשוי היה אפוא לכלול עונש מאסר בפועל לתקופה משמעותית.

27. עם זאת, כפי שמציינת המאשימה עצמה, התהליך שעברה הנאשמת במקרה שכאן מצדיק בכל מקרה חריגה מן המתחם ההולם מטעמי שיקום (לאפשרות לעשות כן ראו סעיף 40 לחוק העונשין). כבר נקבע כי שיקום נלמד מ"שילוב בין שינוי מהותי בהתייחסות הרגשית לאירוע העבירה המתבטא בנטילת אחריות, כפרה והבעת אמפתיה לנפגעי העבירה לבין אינדיקציות אובייקטיביות לקיומו של תהליך שיקומי-טיפול מוצלח וחזרה לדרך הישר" (ע"פ 6637/17 קרנדל נ' מדינת ישראל, פסקה 25 לפסק דינה של כבוד השופטת ד' ברק ארז (18.4.2018)), להלן: עניין קרנדל, ההדגשות במקור). לצורך מסקנה זו, כך צוין, יש לשקול בין היתר, את "המוטיבציה שהפגין האדם שהורשע להשתקם; הליך של גמילה מהתמכרות שהוא עובר; השתלבות מוצלחת בהליכים טיפוליים שונים; אינדיקציות לשינוי עמוק בהתנהגות ובדרך החשיבה; הבעת חרטה כנה על המעשים והפגנת אמפתיה כלפי נפגעי העבירה" (שם, פסקה 24). הנטל מוטל על הנאשם להביא ראיות בעניין זה, כאשר תסקיר שירות המבחן הוא הראיה המרכזית (שם, פסקה 23).

בית המשפט המחוזי בירושלים

תפ"ע 50596-07-22

28. במקרה שכאן, תסקירי שירות המבחן מלמדים לכאורה על קיומם של התנאים המצדיקים לראות בנאשמת כמי שהשתקמה ויש סיכוי ממשי שתוסיף להשתקם. גם המכתב שכתבה הנאשמת לילדיה מלמד על אמפטיה לנפגעים ומחזק את האמור בתסקירים לגבי השינוי המהותי שעברה הנאשמת. ממילא, גם ללא ההסדר נראה כי הייתה קמה הצדקה לחרוג ממתחם העונש ההולם בעניינה של הנאשמת.

ו(3) אינטרס הציבור בהסדר

29. המאשימה עמדה על הטעמים שעמדו ביסוד עריכת ההסדר, לרבות השפעת עונש מאסר מאחורי סורג ובריה על ילדי הנאשמת הקטינים שבמשמורתה, וכן ההימנעות משמיעת עדותם של נפגעי העבירה, על כלל הקושי הכרוך בכך. מדובר בשיקולים בעלי משקל משמעותי, ובצדק נתנה להם המאשימה משקל כזה. זאת מעבר לשיקול הקיים בכל הסדר, שעניינו חיסכון הזמן השיפוטי וזמנם של יתר גורמי האכיפה.

ו(4) המסקנה בדבר ההסדר

30. על רקע האמור, אני סבור כי במקרה שכאן הטלת עונש מאסר שירוצה בדרך של עבודות שירות, בהתאם להסדר, יוצרת "יחס בלתי הולם בין ההקלה הניתנת לנאשמת לבין אינטרס הציבור", וממילא אני סבור כי יש לחרוג ממנו.

ו(5) גזירת הדין בתוך ההסדר

31. בשים לב לכך שההסדר בין הצדדים כלל הסכמה על סוג העונש אך לא על משכו, יש לקבוע מהו משך המאסר שירוצה בדרך של עבודות שירות שייגזר על הנאשמת. כמו כן יש לקבוע האם יוטלו עליה עונשים נוספים ובאיזה היקף.

32. שאלות אלה מעוררות התלבטות עמוקה. כאמור, מעשיה של הנאשמת חמורים ביותר, והביאו לתוצאות קשות. גם השיקול שעניינו הרתעת הרבים מצדיק ענישה ברף העליון של ההסדר. עוד יש לזכור כי אף כאשר מוצדק לחרוג מן המתחם מטעמי שיקום, "לא מתפוגגים מאליהם שיקולי ההלימה" (עניין קרנדל, פסקה 22), והם "מוסיפים לדור לצד שיקולי השיקום" (ע"פ 671/19 אבוטבול נ' מדינת ישראל, פסקה 11 ((7.10.2019)).

בית המשפט המחוזי בירושלים

תפ"ע 50596-07-22

33. מנגד, שירות המבחן עצמו עמד על ההשלכה הקשה שעלולה להיות לעונש של מאסר שירות בדרך של עבודות שירות על ילדיה הקטינים של הנאשמת המצויים במשמורת. זאת הן משום שעונש כזה עלול להגביל את יכולת הנאשמת לסייע לילדיה, לרבות לבנה הסובל מ-XXXX XXXXXXXX, והן בשל ההשלכה שיש לכך על יכולתה להוסיף ולעבוד לפרנסת המשפחה. השלכות אלה עלו גם מדברי הנאשמת ומעדויותיהם של שלושת בניה. כמו כן עונש כאמור עלול לפגוע בהמשך שיקומה של הנאשמת ולו מבחינת פניותה המעשית והרגשית. במסגרת הדיון אף נמסר כי העובדת הסוציאלית שאצלה עוברת הנאשמת טיפול פרטני מתחילה לעבוד בשעות הבוקר, באופן שתקופה ממושכת של עבודות שירות עלולה לקטוע את הרצף הטיפולי.

34. הוא הדין בנוגע לעונש של פיצוי: מתסקירי נפגעי העבירה עולה כאמור כי מעשי הנאשמת גרמו להם נזקים משמעותיים, והם נושאים עמם כל העת את הכאב שהיא הסבה להם. מסקנה זו הייתה מצדיקה ברגיל לפסוק לטובת אותם נפגעים פיצוי כספי משמעותי ביותר, שגם אם לא יוכל לשנות בדיעבד את שנעשה, יהיה בו כדי לאפשר להם להיטיב את מצבם וכן לשקף הכרה בפגיעה בהם. מנגד, במצב הדברים שתואר לעיל ונוכח הדוחק שבו חיה הנאשמת, חיובה בפיצוי כזה עלול לפגוע בסופו של יום בילדיה הקטינים המצויים במשמורת, שגם הם נפגעי עבירה. יש גם לזכור כי הפיצוי בהליך הפלילי הוא "בעל אופי ראשוני בלבד הנקבע על ידי בית המשפט בדרך של אומדנא וכי שמורה לנפגעי העבירה הזכות להגיש תביעה אזרחית לפיצוי בגין מלוא הנזקים שנגרמו להם" (דנ"פ 5625/16 אסרף נ' בוקובזה, פסקה 30 (13.9.2017)).

35. באיזון בין השיקולים השונים, אני סבור כי יש לגזור על הנאשמת עונש של 4 חודשי מאסר שירות בדרך של עבודות שירות, כאשר ככל הניתן תשובין הנאשמת במקום שבו ניתן לעבוד לא יותר מ-6 שעות ביום ובכל מקרה לא יותר מ-6.5 שעות ביום.

כמו כן סבורני שיש לגזור על הנאשמת עונש של מאסר על תנאי כמפורט להלן, לצורך הרתעה אישית, וכן יש להטיל עליה פיצוי מתון לאותם נפגעי העבירה שבחרו להביא את עניינם בתסקירי הנפגע ואינם מצויים במשמורת. לשם המשך שיקומה של הנאשמת, סבורני גם כי יש להטיל עליה צו מבחן למשך שנה, בהתאם להמלצת שירות המבחן ולעתירתה שלה.

ז. סיכום

36. נוכח כל האמור, נגזרים בזאת על הנאשמת העונשים הבאים:

בית המשפט המחוזי בירושלים

תפ"ע 50596-07-22

א. 4 חודשי מאסר בפועל, שאותם תוכל הנאשמת לרצות בדרך של עבודות שירות. מן הטעמים שנמנו לעיל, ובהעדר התנגדות הממונה על עבודות השירות כמפורט בחוות דעתו, היקף שעות העבודה לא יעלה על 6.5 שעות מדי יום. אם ניתן שהנאשמת תרצה לא יותר מ-6 שעות ביום מוצע לאפשר זאת.

על הנאשמת להתייצב לריצוי עונשה ביום 3.6.24 בשעה 09:00 ביחידת ברקאי עבודות שירות שלוחת דרום, סמוך לכלא באר שבע.

תשומת לב הנאשמת לחובה לפעול בהתאם להוראות הדין ולהנחיות הממונה, על מנת להשלים את ריצוי העונש במתכונת זו ולא במאסר מאחורי סורג ובריח.

ב. עונש מאסר על תנאי לתקופה של 12 חודשים. הנאשמת תישא עונש זה אם במהלך שלוש שנים ממועד גזר הדין תעבור עבירת אלימות במשפחה מסוג פשע, לרבות התעללות.

ג. עונש מאסר על תנאי לתקופה של 6 חודשים. הנאשמת תישא עונש זה אם במהלך שלוש שנים ממועד גזר הדין תעבור עבירת אלימות במשפחה מסוג עוון.

ד. הנאשמת תועמד במבחן למשך שנה מהיום, ותנהג בהתאם להוראות שירות המבחן לכל אורך התקופה. יובהר כי אם תפר הנאשמת את הוראות צו המבחן או תעבור עבירה נוספת במהלך תקופת הצו, תימסר הודעה על כך לבית-המשפט, אשר מוסמך לקיים דיון מחודש בגזר הדין. תשומת לב שירות המבחן לכך שבשעות הבוקר צפויה הנאשמת לרצות את עונש עבודות השירות שהוטל עליה.

ה. פיצוי בסך של 3,000 ₪ לכל אחד מילדי הנאשמת X, XX, XX, XX (היינו 12,000 ₪ בסך הכל). סכומי הפיצוי ישולמו ב-20 תשלומים חודשיים שווים, החל מיום 10.12.24 ובכל 10 בחודש שלאחר מכן. לא ישולם אחד התשלומים במלואו ובמועדו תעמוד לפירעון מידי מלוא יתרת סכומי הפיצוי ותישא תוספת פיגור ממועד מתן גזר הדין.

בית המשפט המחוזי בירושלים

תפ"ע 50596-07-22

37. אבקש לפנות באמצעות גזר הדין אל X, XX, XX ו-XX, כמו גם לשאר ילדי הנאשמת: העונש שהוטל על אמכם וכן סכומי הפיצוי שנפסקו לכם משקפים את מכלול השיקולים שנמנו לעיל, תוך דגש על המצב הנוכחי. הם אינם מבטלים את ההכרה המגולמת בפסק הדין שכאן בפגיעה הקשה שנגרמה לכם, או את אפשרותכם לפעול לקבלת פיצוי נוסף בהליכים מתאימים. כולי תקווה כי תמצאו כוחות לקום מן הפגיעה ולבנות את חייכם מתוכה, כפי שחלקכם כבר עושים כל אחד בדרכו. כולי תקווה גם שהתהליך המשמעותי שעוברת אמכם יוכל לסייע באופן כלשהו גם בבניית חייכם שלכם, בכל דרך שתבחרו, ולכל הפחות בהדגמה שגם אם לעיתים נראה שהמצב שבו אנו נתונים אינו בר שינוי, הדרך לשינוי לעולם פתוחה.

38. ניתן לערער על פסק הדין בתוך 45 ימים.

39. המזכירות תמציא את גזר הדין גם לידי הממונה על עבודות השירות, שירות המבחן ועורכות תסקירי נפגעי העבירה, ואלה ישמרו על סודיותו. עורכות תסקירי נפגעי העבירה מתבקשות למסור ל-X, XX, XX ו-XX את הדברים שבפיסקה 37 לעיל.

ניתן היום, כ"ב ניסן תשפ"ד, 30 אפריל 2024, במעמד הצדדים.

אלעזר נחלור, שופט